

[Knud Jespersen.]

gelse eller i arbejdsløsheds-kasserne. En regel, der er smuglet ind med det for øje, at så kunne man jo også affolke, hvis man kom i sådanne tvangssituationer. 26 ugers bestemmelsen må helt fjernes. Det samme gælder den om muligt endnu mere urimelige 18 måneders bestemmelse om, at de unge inden for 18 måneder også skal fremvise de 26 ugers arbejde. Der kunne være grund til at sige en hel masse ting, men jeg skal bare fastslå, at princippet med dette forslag er, at de unge, der er færdige med uddannelsen, og det gælder altså også lærlingene, den dag deres lærlingeforhold er færdigt — selv om de ikke direkte kan komme på arbejde, bør de have samme rettigheder som den øvrige del af arbejdskraften.

Men så er der et andet spørgsmål, der knytter sig til hele denne situation. Det er spørgsmålet om anvisning af arbejdskraft. Vi har mange gange talt om, at kontrol med og anvisning af ledig arbejdskraft bør være i hænderne på den fagforening, som står for overenskomstmæssige forhold. Jeg konstaterer nu, at hvis man skal tage ordene for deres pålydende — det skal man somme tider være lidt varsom med — så har socialdemokratiet faktisk nøglen til at føre arbejdsanvisning og kontrol tilbage til fagforeningerne efter de principper, som var gældende indtil 1. april 1969. Betydningen af at se både en demokratisering af dette forhold, betydningen af at garantere økonomiske dispositioner for andre end den stærkeste del af kapitalen og betydningen af at forstå, at den menneskelige tragedie, det er at blive sat udenfor, nu også følges af en række ganske følelige økonomiske, er vores ansvar, kan man godt negligere, men jeg er sikker på, at det folketing, der tillader sig at sidde overhørig dem, der forlanger, at der gøres en ende på katastrofen, og indtil katastrofen er bragt til ophør, at der skabes menneskelige tilstande, har meget at tabe og intet at vinde.

Jeg skal anbefale forslaget.

Mølgaard (DR):

Jeg skal på ingen måde give udtryk for uenighed i de synspunkter, der er fremført fra praktisk talt alle sider om, at arbejdsløsheden er et alvorligt problem, som der bestemt bør gøres noget ved. Indtil det er sket

i tilstrækkelig kraftigt omfang til, at arbejdsløshedsspøgelset er manet i jorden, må vi se at skabe mest muligt anstændige vilkår for dem, der rammes af arbejdsløshedens tragedie.

Når man imidlertid betragter dette forslag til folketingsbeslutning, må jeg sige, at der er gode elementer heri, som vi meget gerne vil se positivt på, men der er også elementer heri, som vi ikke mener løser nogen funktion i forhold til den fremførte målsætning om at skabe anstændige vilkår for dem, der faktisk rammes af arbejdsløsheden. Der er elementer, som smager af et forsøg på udnyttelse af situationen, uden at der egentlig kan fremføres saglige argumenter, der er socialt betinget for at køre frem ad den vej, der skitseres her.

Forslaget om at yde 100 pct. erstatning må vi tage afstand fra, fordi det er 100 pct., beregnet som 100 pct. af den gennemsnitlige ugeløn ved fuld, sædvanlig arbejdstid. Det bliver jo for adskilliges vedkommende både 120 og 140 og måske 150 pct. af den faktisk oppebårne timeløn, når man står i arbejdsløshedssituationen, og jeg tror oprigtig talt ikke, at det vil være sundt for mobiliteten på arbejdsmarkedet.

Vel er der i øjeblikket nok større mobilitet på arbejdsmarkedet simpelt hen som følge af, at drivkræfterne er noget større, end de sædvanligvis er, men jeg tror også, at disse drivkræfter ville svækkes ganske enormt, hvis vi gennemførte dette forslag, og det er givet, at disse drivkræfter stadig væk må være til stede.

Det, man foreslår i nr. 2 om bortfald af 26 ugers reglen, må vi tage forbehold over for indtil videre, men vi vil naturligvis gerne se på det i udvalget. Med hensyn til forslaget om bortfald af 18 måneders reglen for arbejdere under 22 år synes vi, at man rammer noget fornuftigt. Ungdomsarbejdsløsheden er et problem, et alvorligt problem, og vi mener ikke, at disse specielle regler, som gælder for ungarbejdere, egentlig er fornuftigt begrundede.

Med hensyn til reglen om, at lærlinge skal kunne opnå ret til dagpenge straks efter lærlingetidens udløb, må vi også stille os positivt.

Vedrørende nr. 3, hvor den tanke fremføres, at anvisningen og kontrollen med de ledige skal tilbage til fagbevægelsen efter de